

VICTOR DAN TOFAN

UMBRE

POEZII

EDITURA BIFROST
București, 2023

Ilustrație copertă: *Dan Ciobanu – Zare*, ulei pe
pânză, detaliu

Coperta: *Alexandru Soare*

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României**

TOFAN, VICTOR DAN

Umbre : poezii / Victor Dan Tofan. - București :
Bifrost, 2023

ISBN 978-630-6514-10-6

821.135.1

© Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din
această lucrare nu poate fi reprodusă fără acordul
scris al editurii și al autorului.

Copyright © 2023

Editura Bifrost

Str. Liviu Rebreanu nr.46-58, sector 3, București

e-mail: office@bifrost.ro

www.bifrost.ro

Poezia ca expresie a Divinului

Când suntem copii, părinții, sau bunicii, dacă avem parte de compania lor, ne învață câte o rugăciune, sau o poezie, sau ne citesc povești; rugăciunea, cel mai adesea *Înger, îngerușul meu*, ne poartă prin lumea îngerilor, cu mângâierea Maicii Domnului, către Poarta Cerului, din care ne privește cu ochii Lui Dumnezeuiești Mântuitorul, Atotblând și Atotbun. Poezia ne sensibilizează auzul, ne încântă inima; nu înțelegem cum, dar parcă poezia a fost compusă pentru sufletul de copil. Povestea ne deschide o „lume de basm”, o lume bună, frumoasă, feerică, în care binele tronează.

Când suntem mari simțim, adesea, nevoia să ne ridicăm de la birou, sau din fotoliu, să ne oprim pașii pe care-i facem prin fața șirurilor de cărți, să întindem mâna și să tragem din bibliotecă un volum de poezii, să-l răsfoim și să ne oprim la o poezie, apoi să mergem la alta și iar la alta și astfel să parcurgem câteva. Ne oprim la cele care ne definesc starea în clipa respectivă; la cele în care ne regăsim; uneori ne putem regăsi într-o singură poezie, sau într-o strofă, sau chiar într-un singur vers.

Nu sunt critic literar și, cu atât mai puțin, un specialist al genului în care se încadrează poezia; și nici nu sunt poet; ce păcat! Nu-mi pot închipui cum ar fi lumea dacă am fi toți poeți; însă tânjesc după o lume a poeziei, a poemului; simt și eu, cum cred că toți oamenii simt, că poezia este o expresie a Divinului; a

celor mai profunde sentimente de care poate fi capabilă ființa umană. Poezia și imnul sunt forme de descoperire a Cosmosului – armonie, ordine – și a Creatorului lui, dar și a omului, însuși.

În poezie și în imn Se ascunde Dumnezeu cu creația Lui și Se descoperă în același timp; și acolo e poetul. Cred că nu este necesară o prezentare a poetului, sau o analiză a poeziei lui, ca să-l descoperi; pentru că el se descoperă **în** și **prin** poezie.

De aceea nici eu nu-l prezint pe Dan. Îl veți descoperi singuri, în poeziile lui. Cumva titlul îl ascunde, dar îl și descoperă, pentru că stă **în**, sau **la** umbra creației sale.

Se spune că Marcus Aurelius Antoninus, împăratul filosof stoic, a scris *Gânduri către sine însuși*, un fel de exerciții spirituale „cu sine însuși”, în cortul său de campanie, în momentele de liniște, în timpul luptelor cu germanii și sarmații.

Îmi închipui că Dan și-a scris primul volum de versuri în momentele de liniște, seara, sau noaptea, după ce adormeau cei doi îngerași – Teodora și Anastasia – pe care, împreună cu Cristina, i-a primit în dar de la Dumnezeu; sau poate, chiar în cabinet, între doi pacienți, sau chiar în timp ce opera cu bisturiul, își întipărea un vers în minte, pentru a-l concretiza, apoi, cu pana pe hârtie.

Felicitări autorului, lectură plăcută cititorului și Har tuturor poeziilor care ne ajută să surprindem simfonia cosmică și Simfonia Divină!

*Un cititor,
Pr. Prof. Dr. Vasile Gavrilă*

Spășit, vădit vrăjit de cântec din fire
Și încă împătimit de despățimire
Scârbit de-atâta rânced, sincer pân' la crâncen
Ajunge pân' la sânge, dar urlă pân' la îngeri

O declarație de dragoste pentru Iubire
Cu înțelepciunea nopții și proștețimea zilei
Speranțe, răbdare și căutări profunde
Inspirat de virtuți, dar bântuit de UMBRE!

Marius Stelian Crăciun

Fetelor mele, căci e scrisă cu timpul lor

De-ale sufletului

*„În mii de chipuri diforme m-arată
Și-n mii de nopți reci mă-ndârjesc să le-adun...”*

De anima

Când bag mâna-n buzunare dau de suflet
Dar când îl scot se scurge printre degete
Și le ofer oamenilor doar o mână goală
Murdară
Amenințătoare
Respingătoare
Acuzatoare...
Sunt plin de suflet!
În buzunare...

Te-am visat, mamă!

Te-am visat, mamă!
Am visat că-ți mângâiam chipul
Și mi-a lunecat mâna într-un rid
Atât de adânc încât
Am căzut cu totul...
Am găsit acolo toată grija
Nesomnul, munca
Și plânsul înăbușit
Sper doar să mai ies de aici
Ca să-ți mulțumesc.

Azi lama mea lucește triumfal

Azi lama mea lucește triumfal în soare
O ascut cu piatră de psaltire
Am s-o călesc iar cu iertare
În foc de detașare

Și iar în piatră de iubire
Și de-mpăcare
Am s-o ascut.

Și-am s-o privesc tăcut
Cu ochi de înțelept
În multe dimineți
'Nainte să mă-njunghii-n piept
Să mor acestei vieți
Să mă deștept!

Mi-am luat păcatul

Mi-am luat păcatul și mi l-am atârnat
La oglinda retrovizoare
Să-l văd mereu și să nu-l uit
Să nu mă cred vreun sfânt
Să nu pretind nimic mai mult
Altora, să fiu mai blând
Cu fiecare.
Căci dincolo de amintiri ce s-au strâns pâlci
Ca un coțcar, ca un pungaș
Cu ochi mijiți de ucigaș
Stătea chircit și tăcea mâlc.

Să plâng

Când vii, Te-alung
Când pleci, mi-e frig
Eu nu-mi ajung
Și uit mereu

Aș vrea să plâng
Și să Te strig
Să plâng, să plâng!
Dar plânsu-i cel mai greu...

Eu sunt mai mult decât se crede

Universul plânge
Sânge din rana mea
El oftează
Plânsul copiilor mei
El are un tic nervos, ritmic
Bătăile inimii mele.
Lui îi sclipesc ochii
Focul dorinței mele
Focul jindului
Focul nostalgiei
Focul mâniei mele.
El își ține respirația
La moartea părinților mei
El se adapă din lacrima mea
Se sprijină în genunchii mei
Cu fruntea mea plecată-n mătâanii
El se-nvelește
El râde cu poftă, ca un copil
De cunoașterea mea
Atunci când nu plânge
Sânge din rana mea.

Antropomorfizare

O, dulce patimă vicleană!
O clipă, doar, prefă-te-n om...
Cu mâini de fier și unghii ca de lamă
Să-nșfac grumazul ce mereu mă cheamă
Să te sugrum în somn!

Cu groaznică-ncețtare a dinților cariați
Tot spumegând în rânjete de nebun
Să-ți vâr pumnalul lung între omoplați
Și-așa, neînduplecat, la ochii bulbucați
Privind, să te răpun!

Cuprins

Poezia ca expresie a Divinului	5
--------------------------------------	---

De-ale sufletului

De anima	13
Te-am visat, mamă!	14
Azi lama mea lucește triumfal	15
Mi-am luat păcatul	16
Să plâng	17
Eu sunt mai mult decât se crede	18
Antropomorfizare	19
Noi nu clipim	20
Otrăvitor	21
Inima, ceaslovul, psaltirea	22
Am un craniu în bibliotecă	23
E timp și mâine	25
O gheată veche	27
Carpe diem	28
Cianură	29
Pe unde fost-au aripi cândva	31
Când pleoape de amurg se-nchid	32
Sub fruntea care tace	33
E soare	34
Asta sunt	35
O muscă	37
Geamăt	38
Rugă	39
Albe	40
Pe fundul gropii	41
Uneori	42
Ia-mă acasă	43
Te simte, fiara	44
Negociere	45
Aș vrea să știu	46
Stimate balaur	47
Eu nu mai vreau nimic	48

La picioarele tale	50
Croială	51
Petic	52
De-ai ști, iubito	53
Din mlaștini	54
Copiii soarelui	55
Insomnie	56
Trebuie să-mpungem acest leu	57
Quotidie	58
Plouă	60
E o închinare în orice mângâiere	61
Să iubim!	62

Trecătoare

Lăsați-mă să umblu	65
Ar fi păcat	67
Poeților uitați	68
Pe drum	69
Sunt flori	70
În livadă	71
De la Pralea un pic mai sus	72
Poate voi fi om, mâine	73
Delir oniric	74
Tâlcul norilor	75
Neastâmpăr	76
Frânturi	77
Doină pentru munte	78
Lecția liniștii	79
Adio, vară!	80
În fiecare zi	81
Fredonând	82
Cele mai grele zile	84
Dragoste de femeie	85
Ai să știi atunci	86
Trandafir japonez	88
Cresc veseli lichenii	90
Poeți	91
Pandemie	92
Cincizeci	93

Grădinar	94
Stăpânul munte	95
Scrisoare pentru tata	96
Testament	97
De vivorum morte	98
Doar apă clocotind	100
Telefon	101

Umbre

Umbre	105
Mă urmărește un iz de moarte	106
Ultimul cântec	107
A nu știu câta primăvară	108
În prag de buze ferecate	109
Nimic nu va vădi lumina	110
În curtea palatului	111
Chiaroscuro	112
Dincolo de ușa morții mele	113
N-am făcut nimic	115
Diformități	116
În grădina vieții	117
Ce faci când iernii îi urmează toamna?	118
Cine?	119
Psihoză	121
Mi-au fugit munții din vise	122
De când ridicatu-s-a omul	123
Mai bine plec	124
Scrisoarea părintelui către copil	125
De ce râd pescărușii	126
Și teii plângeau	128
Durerea lor	129
Cimitir	130
Nu te uita la mine acum	131
Precaut	132
Ce-ți vei pune în locul petalelor smulse?	133
N-avem timp	134

